

ჯერ ერთი—სტალინი ასეთ საქმეს არ იზამს, პარლამენტის ცენტრიდან სამინისტროდ ვისმეს წაყვანას არ მოისურვებს. მეორე—არა მოისურვოს და წაიყვანოს კიდევ, ხალხს რაც დღეს აქვს, იმაზე მეტი არც არაფერი ედრება. ეს უკვე დაგვიტყვის პარლამენტი.

ოქტომბრის ტემი მინც კმაყოფილი არიან, მათი ბელადი გუჩკოვი სერიოზულად ამბობს: „ახალგაზრდა ოსმალთა პროგრამა ოქტომბრისას არაფრით არ ჩამოუვარდება, ერთი და იგივე ოპერებს მისწრაფებანია“.

რა თქმა უნდა, ამ სიტყვებზე გაგვიტყვებს, მკითხველო. ახალგაზრდა ოსმალთა პროგრამის მინისტრი კიამილეთა ოც და ოთხ საათში გააბრძანებს კაბინეტიდან. გუჩკოვი და მისი ამხანაგნი-კი, მინისტრები წარბეჭდულად თუ დაინახეს, მხად არიან თვალდები აკრემლონ და მალამოდ დაედგნენ გუჩკოს მთავრობის წარმომადგენელს.

მალაქია ბოლქვაძე.

დევნება

(პეტრო. დეგენათა ხაანტაფიან)
8 თებერვალი

ს პ ა რ მ თ ი

პეტერბურგი. „ნოვოე ვრემია“-ში დაბეჭდილია წერილი პოლკოვნიკ ლიხაოვისა. ეს წერილი პასუხია „რეის“ კორესპონდენტის პანოვის წერილისა, რომელიც დაიბეჭდა „რეის“-მ მესამე ნომერში ამ სათაურით: „ჩემი გამგებების ისტორია თერაპიდან“. ლიხაოვი წერს: მართალი არ არის ის ამბავი, ვითომ მე პანოვი სპარსელ ყაზახთა ბრიგადაში მომეწვიოს სამსახურზე. არც ის არის მართალი, ვითომ პანოვი შაჰის ბაიდან გამგებებინოს. პანოვი ან სტეფან, ან იგონებს, ან კლდე ინსინუაციას კდრულლობს ჩემს წინააღმდეგობა.

იმავე „ნოვოე ვრემია“-ში დაბეჭდილია წერილი შაჰის ყაზახთა ბრიგადის აფიცრებისა. აფიცრები ღელეპაოვლებსაც აცხადებენ სამიანვარს, „რეის“-ში დაბეჭდილი წერილისა გამო. ამ წერილით ბრიგადის ჩირქსა სტეფან და ცილსა სწამებენო. აფიცრებს მოჰყავთ საბუთები, რომლითაც აბათილებენ წერილში აღნიშნულ ცნობებს.

ოსმალეთი

სტამბოლი. გარდაიცვალა მარშალი რაჟფ-ფაშა.

ფელეტონი

მეფანფალა

გუი დემოპასანისა.

ორმოც დღეზე მეტი უსკმოდ დაბეჭდებოდა. მან დისტოვა სამშობლო ვილ-აფრე, რომელიც ლამაზის პროვინციაში მდებარეობდა. იქ სამუშაო აღარ მოიძებნებოდა. ოცდაშვიდი წლის ვაჟაკი, ჯან-ლონით სავსე, ხელობით ღერგოლი, უბადგილობის გამო იძულებული იყო გულ-ხელდაკეფილი მხდარიყო ორი თვის განმავლობაში. პური იშვითი ხილი იყო იმის ოჯახში. მართალია, დები სამუშაოზე დადიოდნენ, მაგრამ მცირე გასამრჯელოს იღებდნენ. ამ დროს კი ჟაკ რანდელი, ოჯახის გამძღოლი, ყველაზე ღონიერი, არაფერს აკეთებდა, რადგან არაფერი იყო გასაკეთებელი. იგი ძალაუნებურად მუქთა-ხორა გამძღარიყო.

გაქრებებში მყოფმა ჟაკმა გადაწყვიტა ადგილობრივ კანტარაში შეეკრება ცნობები სამუშაოს შესახებ. მართალია გაიგო, რომ ლამაზის შუაგულს სამუშაო მოიძებნებოდა. იგი მყისვე გაეშურა იქითსარეკომენდაციო და სხვა და სხვა ქალაქიდან დატვირთული, შვიდის ფრანკით ჯიბეში, მხარზე გადადებული სახოცში გამოკრული საცვლები, ხალაი და წყვილი ფეხსაცმელი ჰქონდა წამოკმული. დღე და ღამ შეუსვენებლად სულ წინ მიიღებოდა, რათა მალე მისულიყო აღმუშალ კეკეანაში. იმის მსვლელობას ვერაფერზედა ვერც დაუსრულებელი

სალონიკში წავიდა ორი სამხედრო გემი. ამით უნდა ზღვის ნაპირები დაცული და ხელი შეეშალა რაზმელებისთვის იარაღის გადატვირთვას.

ოსმალეთის დეპუტატთა პალატამ მოიწონა კანონ-პროექტი სესხის აღების შესახებ. ამ კანონ-პროექტით, მთავრობას შეუძლიან აიღოს 4,711,124 გირვანქა სესხი.

ბ ა ლ კ ა ნ დ ი

ვენა. რეიტერის სააგენტო უარსაჰყავს სოფიდან მიღებულ ცნობას, ვითომ რუსეთს, საფრანგეთსა და ინგლისს ბოლგარია სამეფოდ გამოეცხადებინათ.

ვენა. სოფიდან იუწყებიან: აქ ამბავი მოვიდა, რომ სამხრეთ-დასავლეთში ბოლგარიის სამთავრო სამეფოდ იქნა. ამ ამბავმა აქ სიხარული გამოიწვია. სახელმწიფოების წარმომადგენელთა ჯერ არ მოსვლიათ ოფიციალური ცნობა ამის შესახებ. ხმა დადის, რომ საქმის დამწყობი რუსეთია.

ვენა. სოფიდან იუწყებიან: ბოლგარიის გარეშე საქმეთა სამინისტრომ პეტერბურგიდან ოფიციალური ცნობა მიიღო, რომ რუსის ხელმწიფემ გადაწყვიტა, ბოლგარია სამეფოდ აღიაროს და მთავარი ფერდინანდი სამეფო პატივით მიიღოს პეტერბურგში. დიპლომატიურ წრეებში ამბობენ, არსებულის წესით, ბოლგარია, რომ სამეფოდ გადაიქცეს, საკუთარ-ყველა სახელმწიფოებს და იმავე დროს გამოაცხადოს ესაო.

სტამბოლი. ოსმალეთის მთავრობასა და ახალგაზრდა ოსმათა კომიტეტზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა სოფიდან მიღებულმა დეპეშამ, რომ რუსეთმა, ინგლისმა და საფრანგეთმა ბოლგარია სამეფოდ აღიარეს. გაზეთი „ოსმანიურ-ლოლიდი“ წერს: სამ სახელმწიფოს ამგვარი მოქმედება ნიშნავს, რომ ისინი ოსმალეთის წინააღმდეგ მოქმედებენ. „ტანინი“ წერს: ამ ამბის მიღებისთანავე დიდი გეზირი შეეკითხა ინგლისის ელჩს, რომელმაც სთქვა, ინგლისი ამ საქმეში რუსეთთან თანხმობით არ მოქმედებდა. გაზეთი იმდენ აცხადებდა, რომ საფრანგეთიც ინგლისისგან მოიქცეოდა. შემდეგ გაზეთი წერს: რუსის მინისტრმა იზვოლსკიმ აცნობა ოსმალეთს, რომ რუსეთმა საბოლოოდ გადაწყვიტა, ბოლგარია სამეფოდ აღიაროს. თანაც იზვოლსკი

მტკიანი გზა-ტყევილი, ვერც მისი მზღვრეელი სხივები და ვერც მზა-ბუნა წვიმა. სულ წინ მიეშურებოდა, მაგრამ ვერ ახწევდა იმ ნეტარ მხარეს, სადაც მუშები სამყოფ სამუშაოს მოლოდინდნ. მოგზაურობის დასაწყისში გლახაყვითა, მართა თვის ხელობის შესაფერის საქმე აიღო, რადგან ღერგალი იყო, მაგრამ სადაც კი მოიკითხებდა საღურგლო საქმეს, მოკლე პასუხს აძლევდნენ: სამუშაო ცოტაა, მომუშავე კი მრავალია. მაშინ გადაწყვიტა ყოველგვარ სამუშაოსთვის მოეკიდნა ხელი, რომ მშვიტი არ მომეკდარიყო. იგი დღეობდა ხან მიწაზე მუშაობდა, ხან ხერხადა და ხან მეჩინებლობას ეწეოდა, შემს აპობდა, ვახსა სხვადა, ჰა ამოჰყავდა, კირსა ზიდავდა, და ყველა ამის გასამჯელოდ ორიოდე სუს იღებდა. ეს მცირედი საფასი იყო, მაგრამ რამდენიმე დღით მაინც მოულოდნელად სამუშაოს.

ესლა კი აგერ ერთი კვირაა ვერაფრითა სამუშაო ვერ ეპოვნა, სულს იქით აღარაფერი გაჩნდა და თუ ჯერ კიდევ ცაყლობდა და არ მომეკდარიყო, მაღლობელი უნდა ყოფილიყო სოფელ ქაოვლისა, რომელიც იმის ხევენა-მუდარით გაბეჭდებულნი აძლევდნენ პურის ნატყებს. შემოღამდებოდა თუ არა, დადილი-დაქანტული, უხოლოდ მშვიტი და დამარბული ჟაკ რანდელი მიაღსასებდა ბალახით ფენილ გზის ნაპირზე დაუძლურებულ შიშველ ფეხებს, რადგან ფეხსაცმელის მეორე წყვილშიც დიდი ხანია თქვენი ქირა წაიღო.

უნატებს, ეს აქაი ცუდ გავლენას იქონიებს ჰორივ სახელმწიფოს ურთიერთობაზე. ოსმალეთის მთავრობას ამ საქმეში ჯერ-ჯერობაში არ მოუშოქმენიან-რა.

ვენა. „ნოვოე ვრემია“-ს წერს: და, ავსტრია ულტიმატუმს ამზადებს სერბიის საქმის გამო, მან გადაწყვიტა სერბიის წინააღმდეგ გალაშქრება და ეს ამბავი უკვე აცნობა ოფიციალურად სახელმწიფოებსაო. ესლა გაზეთი უარსაჰყავს ამ თვისავე ცნობებს, თუმცა უმატებს: ჩემი ცნობები მართალი არ არის ამ წუთის შესახებ, ხოლო თუ სერბია არ დაგვითმობს, ავსტრია სწრაფად განახორცილებს თავის მუქარასაო. გაზეთები სწერდნენ, მთავრობამ დააპატიმრა 30 ჩეხელი უნტერ-აფიცრები. ამით ანტი-მოლიტარულ პროპაგანდას აბრალდნენ. ესლა დაპატიმრების ამბავს ზოგიერთნი უარსაჰყავს, თუმცა ამბობენ, რომ ჩეხი ანტიმოლიტარისტულმა მოძრაობამ მართლაც ძალიან მოიკიდა ფეხი. ბროსა (ბოსნიაში) და მოლაბოდესლაში მომხდარი ამბები (ჯარის მატარებლებით გაგზავნის დროს) მოწმობენ, რომ ხანგრძლივი პროპაგანდა ყოფილა. ბოლსლაში ჩეხელ ნაციონალურ სოციალისტთა მხარეზედ საჩივარი აღძრეს. ამით აბრალდნენ იმას, რომ სალდავებს აქეზებდნენ, ჯარიდან გაიქცეოთ.

ვენა. დამბაიკის ნამესტნიკი სპიცილი ჩავიდა. ნამესტნიკმა მცხოვრებთ მადლობა გადაუხადა ერთგულებისთვის და განაცხადა, სპიცი ჩერნოგორიის არ დაუთმობია.

სერბიიდან ვენის გაზეთებს ატყობნიდნენ: სერბიის სატახტო ქალაქ ბელგრადის სასახლეებიდან ნიშნულად არქივები და 80 ვაგონი ავეჯეულობაო.

ბუდაპეშტიდან იუწყებიან: ავსტრიულ სერბთა სამღვდლოების დეპუტატმა პატრიარქის ბოგდანოვიჩის მეთაურობით უნტერ-დინსტრ-პარტიდენტს ევკერლეს გადასცა სერბიის ეკლესიის მემორანდუმი და დაავალა, წარუდგინოს იგი ავსტრიის იმპერატორს. მემორანდუმი შეეხება საბრალდებლო აქტს ზაგრების პროცესის გამო. მემორანდუმი აღნიშნულია ის, რომ დარღვეულ იქნა სერბიის ეკლესიის ავტონომიური უფლებანი. ევკერლემ დაჰპირდა, დაუყოვნებლივ წარუდგენდნენ იმპერატორს ამ მემორანდუმსაო.

შაბათი იყო, შემოდგომის მიწურული. ქარი გამოღვია გაქვენსოდა ტყე-ღრეში; მით წათამებული ზაგნელი, შიმშილ ღრუბელი ელვის სისწრაფით მიიღებოდა ცის კაბადონზე. წვიმის აპირებდა. რანდელი ჰგანობდა იმ აუწყრელ შიმშილს, რომლის მეოხებით ნადირი ადამიანს ეცემიან ხოლმე. დასუსტებული, ძლივს ადგავდა ნაბიჯს. საფეოქელში რაღაც აწევებოდა, თავი უმძიმდებოდა, თვლები უბნებდებოდა, ყურში უწიოდა, სასა უშერბოდა გამწარებული უძლურად უჭერდა ხელს ჯოხს-მ ვეზურაბით, რომ თავში ეთხლებოდა იმისთვის, ვინც სახლში სასადილოდ მიიღებოდა. ზღის ნაპირს დასკვრებდა იმ იმედით, რომ ეპოვა ამოთხრილი კართოფილი ან სხვა რამ საჭმელი. ოო, რა ბედნიერი იქნებოდა, რომ ეპოვნა ორიოდე კართოფილი! მცხევე მოაგროვებდა ფრჩხს, გააჩაღებდა ცეცხლს, შესწავდა და დანაყრდებოდა ცხელ-ცხელ კართოფლით. მაგრამ სეზონი გასულიყო და კართოფლის ნაჰაბლი-კი აღარსადა ჩნდა, რის გამოც გუშინდელი იოტი ხის ქერქით უნდა წასულიყო ოოდა.

უკანასკნელ ორი დღის განმავლობაში სულ თავისთვის ელაპარაკებოდა და, აზრთა დენით დატყვევებული, ხან უყლებდა და ხან უმატებდა ნაბიჯს. აქამდე არსებითად არაფერზე არა ფიქრობდა, რადგან თითოეული ნაკვთი იმის სულისა და გონების ყოველდღიურ მუშაობაში იყო ჩახლართული. ახლა კი გამწარებამ, არსებობისთვის ბრძოლამ,

ბელგრადი. ველიმიროვიჩის სამინისტრო სამს.სურიდგან გადადგა.

პარიზი. გაზ. „ტან“-ი ამართლებს და აუტელეოლდ სთვლის რუსეთის გადაწყვეტილებას—მეფურთატი სცეს ბოლგარიის მეფის ფერდინანდს, მაგრამ ამასთანავე შიშობს, ვაი თუ ამის გამო ოსმალეთი უმპაყოფილო დარჩეს რუსეთისაო. „ქურნალ დე-დება“ აცხადებს: საფრანგეთსა და ინგლისს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი ბოლგარიის დამოუკიდებლობა იქნან მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც ბოლგარია-ოსმალეთის ურთიერთობა იქნება მოწყვლადი და თანხმობას გამოაცხადებენ სახელმწიფოები, რომლებმაც ხელი მოაწერეს ბერლინის ხელშეკრულებას. „ტან“-ის ბერლინური კორესპონდენტი იუწყება: დღეს გერმანიის გარეშე საქმეთა სამინისტრო მოვლის რომ ინგლისისა, საფრანგეთისა და იტალიის ელჩები მოილაპარაკებენ, თუ რა პირობით შეუძლიან ინგლისის, საფრანგეთის, იტალიის და გერმანიის მთავრობებს შეუდგნენ მეგობრულ მოქმედებას ახლო აღმოსავლეთის კრიზისის გადასაწყვეტად.

სტამბოლი. დღმა ვებრმა 7 თებერვლის დილით ინახულა რუსეთის ელჩი, რომელმაც ჩააბარა მას 5 თებერვალს საღამოს რუსეთის გარეშე საქმეთა მინისტრისგან მიღებულ დეპეშის კოპია. დეპეშა შეიცავს განმარტებას იმის შესახებ, რომელიც იზვოლსკიმ თურხან-ფაშას წარუდგინა. დეპეშაში ნათქვამია: მთავარი ფერდინანდი მონღოლმა დიდ მთავარ ვალდიმირ ალექსანდრეს-ძის დასაფლავებაზე დასწრება, ამიტომ აუცილებლად საჭირო იყო იგი ხელმწიფის სასახლის წესების თანახმად მოგვედოა. ამ დეპეშამ, რომელიც მეგობრობის უცხადებს ოსმალეთს, როგორც ტყუილი, დამაშვიდა ოსმალეთის მთავრობა.

ბერლინი. „კელნერ-სტრასე“-ი წერს: თუ მთავარ ფერდინანდს რუსეთის ხელმწიფის სასახლე მიიღებს, როგორც დამოუკიდებელ ხელმწიფეს,—ეს იქნება პირადი პატივისცემა, რომელიც არაფერს არა სცვლის საერთაშორისო განწყობილებაში. თუ ბოლგარია შეუთანხმდება ოსმალეთს და სამართლიანად აუნაზღაურებს ზარალს აღმოსავლეთის რკინის გზების, მაშინ ავსტრია-უნგრეთს და აგრეთვე გერმანიას აღარ ექნებათ საფუძველი ოფიცია-

ლურად არ იქნან ბალგარიის დამოუკიდებლობა, რომელიც ფაქტურად უკვე არსებობს.

ვენა. ვენისა და ბუდაპეშტის გაზეთები ხელახლად ჰგებდნენ მცირე წერილებს სერბიის წინააღმდეგ. „ნ.ფრ.“ პრესე იუწყება სარწმუნო წყაროდან, რომ მდგომარეობა არ შეიცვლება ახალ სტილის მარტის დამდეგამდე, მაშინ-კი შეიძლება რიმი ლონსიძემა მიიღონო.

ბელგრადი. ავსტრია-უნგრეთის პრესის ცნობებს ვითომ სერბიამ საგანგებო ლონსიძემა მიიღო და ვითომ სერბიის მეფე გაქრებულ მდგომარეობაში იყოსო, აქ საგლიან სინამდვილის დამახინჯება. ნამდვილად არაფერი არ მომხდარა ასაღელვებელი.

საზღვარ-გარეშე. „ვაშინგტონი.“ შეერთებულ შტატების პრეზიდენტმა რუზველტმა განაცხადა: 1909 წელს სექტემბერში ჰავაში მოხდება სახელმწიფოთა მსოფლიო კონფერენცია. მოწვევის ბარათები დაუყოვნებლივ დაეგზავნება 45 სახელმწიფოს. კონფერენცია განიხილავს იმ საშუალებებს, რომლებსა მეოხებითაც დაცულ უნდა იქნას ამ სახელმწიფოთა ბუნებრივი სიმდიდრეები.

ქაირი (გვიბტე). გვიბტეს ქედმა ბრძანება გასცა, ორი თვით დაიკეთოს ახარის უნივერსიტეტი, სადაც არეულობანი მოხდა. ნაციონალურმა პარტიამ ქედის, მინისტრ პრეზიდენტს და ოსმალეთის პარლამენტს დეპეშები გაუგზავნა, რომელშიც აღნიშნა, რა მნიშვნელობა აქვს მამადიანთათვის ამ უნივერსიტეტს, როგორც უმაღლეს ინსტიტუტს. ლიბერალურმა პარტიამ ინგლისის ელჩს ქალაქი გადასცა და სთხოვა, ინგლისი დაგვემარსო.

შეგინენენი. სამოცამდე გაფიცული მუშა თავს დაცა დანარჩენ მუშებს, რომელთაც ხელი არ აიღეს მუშაობაზე. საქმეში ორი პოლიციელი ჩაერია. ორივე მძიმედ დასტურეს ქვეშით. პოლიციამ გაჟფანტა გაფიცულები.

ლიბონი. ნიუ-იორკში სამხედრო მინისტრმა ხალოდნმა სიტყვა წამოსთქვა ჯარის რეორგანიზაციის შესახებ. მინისტრის სიტყვით, რეორგანიზაციის შემდეგ ინგლისს 23 კორპუსი ეყოლებაო.

რ უ ს ნ ი

კიევი. აქეთვე საშინელი ქარბუქია. სამხრეთისკენ ბევრგან მატარებლების მიმოსვლა შეჩერდა.

ლულებდა: „მე არა მაქვს ცხოვრების სახსარი... იძულებული ვარ შიმშილით მოკვდე. მე მარტო სამუშაოს ვითხოვ მიზეზდავად ამისა... ოხ ძილდებო!...“ სხეულის ტკივილი, გულ-მუცლის გამწარება, როგორც სისმელი, ათრობდა მას, თავში კი უფლავდა: „მე მაქვს ცხოვრების უფლება, რადგან ვსუნთქვ და რადგან ჰაერი ყველას საკუთრებაა. ამიტომ არა აქვთ უფლება ჩემი უქმეოდ დატოვებისა“.

ხშირი ქუეყნა წვიმა მოდიოდა. ჟაკ რანდელი შეჩერდებოდა და ამბობდა: „სიღარიბე, შიმშილი... ერთი თვის სავალია ჩემ მთელად...“ სახლში წავიდა... მართალია, სიღარიბეში ბრუნდებოდა, რადგან დარწმუნდა, რომ შიმშილი ქალაქში უფრო ადვილი იყო საქმის პოვნა; იქ უფრო იცნობდნენ, ვიდრე შარა გზაზე, სადაც გამველ-გამომელოელები თვითონ უყურებდა. თუ იქ საღურგლო სამუშაოს ვერ იპოვის, შეუძლიან დღეობა მუშად დადგეს: კირს მიიტანს, მიწას მოსთხრის, ქვეს დაამტვრევს...ერთის სიტყვით, საქმია ყოველდღიურად ოცი სუაილი, რომ დამტკიცებასა და შიმშილს ასცდეს.

ჟაკმა ყველა მოიხვია უკანასკნელი, ნაფუთი და ქეუელი, ხელსახოცი, რომ ამით მაინც შეეჩერებინა სხეულში ცივი წყლის თავისუფალი დენა, მაგრამ მალე იგრძნო უძლურება, რადგან წვიმას მთლად დასველებინა მისი ტანისამოსი. განდგმა სასოწარკვეთილებით მიმავალი თვალი გარეშეგზო მიდამოს, ისეთის სახით, თითქოს უფსკრულის

ლიბონი. მესამე დღეა ქარბუქია. გზები თოვლით ამოიკისკისა. მატარებლები შეჩერდნენ. მოგზაურები უნდა იქნებოდნენ მატარებლები აღარ მოსულან.

ოდესსა. ღამე ქარბუქი არ შეწყვეტილა. მატარებლები გზაში შეჩერდნენ.

შეიპყრეს ორი კაცი. ამით ყალბის ქაღალდებით ბანკიდან 15,000 მანეთი გაიტანეს. ერთი ბანკის მოსამსახურე გამოდგა.

შეიპყრეს ორი კაცი, რომელნიც ცილის გიმნაზიისთვის ამზადებდნენ ყალბ სიმუშის მოწოდებას.

ხერსონი. ყინვებია. გაიყინა წყლის მიღები. ნახევარ ქალაქს წყალი არა აქვს.

ვარშავა. ვარშავაზე გაიარეს ბოლგარიის მთავრმა ფერდინანდმა და ავსტრიის ჰერ-ჰერცოგმა ფრიდრიხმა. ისენი დიდი მთავრის ვალდიმირ ალექსანდრეს დასაფლავებაზე მიდიან პეტერბურგს.

გოლტა. ქარბუქია. ბევრი სახლი თოვლ-ქვეშ მოჰყვა. გოლტასა და ბოლგარის შუა საქონლის მატარებელი ლიანდაგს გადასცდა, დამტვრეული ვაგონები თოვლში ჰყარია; სხვა მატარებლები მიწდორში არიან გაჩერებული; არიან დახოცილი.

შავოჩერკასკი. ტანგანროგის ოლქში ერთი კაცი ხოლერით გახდა ავად.

ლომი. პაბიანიცაში კრუშენდერის ქარხნის გაფიცულმა მუშებმა მუშაობა დაიწყეს. მუშემა მიიღეს ქარხნის პატრონის პირობები.

კიევი. საქონლის მატარებლების მიმოსვლა სამხრეთ-დასავლეთის გზებზე შეჩერებულია 3000 ვეზის მანძილზე. ბევრგან ქარბუქი შეუშუბრდა მგზავრათვის მოაწყეს თოვსაფარები და საკვები ადგილები. კიევის საფლავზე გზების გასაწმენდად 300 ჯარის კაცი მუშაობს, გზებზე—20,000 მუშა. მიღებულია 2000 დეპეშა მომსახურის შეჩერებასა და საკვების შეგროვებასა და ლიანდაგიდან გადავარდნის შესახებ. თოვლმა გზები დაჰკარა. რამდენიმე მატარებელი თოვლშია ჩაფლული. ორი დღის განმავლობაში შეჩერდა 30 მატარებელი. ზოგჯერ მატარებლის ბედი არ იქნა სამხრეთით ბოლგარებს აღარა ჰყიდია. ქუჩები თოვლს ზეინებით არის სავსე. ტრამვაის მიმოსვლა გაჩეხილა. დღეს ქარბუქმა იკლა.

გოლტა. ბალტის ახლო სამი დღის განმავლობაში ვერ ამოიღეს თოვლი ჩაფლული მატარებელი. გოლტაში შეჩერდა 400-მდე მგზავრი. მათ სურსათს

პირას მდგარიყოს სასოვბას მოკლეს, ჩასანთქმელად. ასეც იყო: არა ჰქონდა ღამის თავშესაფარი, უპატრონოდ იყო, იმის შესახებ მთელ დღეზედა არავინ ფიქრობდა. ხელახლა სასოწარკვეთილებით მიმოიხედა ორგოლე. კარგა შეღამდა. ღამის სიგრივეში ერთ ალაგს რაღაც მოშავოს მოჰყრა თვალი. ის გადაველო ჩრდილისკენ, არ კი არ იცოდა, რისთვის მიდიოდა. შავი რაღაც ძროხა გამოდგა. როდესაც იმის წინ გაჩნდა, ძროხამ ბოლო აიხედა. ეკმა კი გაიფიქრა: „ახ, ნეტა სარდატე მქონდეს რა ადვილად მომწვევლი და დავეფიქრე რძეს“. იგი ჰროხას უყურებდა, ეს უკანასკნელიც მას მისჩერებოდა. ბოლოს მძლავრად ჰკრა ძროხას ფერდში წიხლი და რაღაც წაიღუდუნა. ოთხი ფეხი ზოაზნით წამოღდა. საესე ჯიკინი დასკიშობდა. მაწანწალა გაწევა ძროხის ფეხთშუა და დიდხანს, დიდხანს სწოვდა მის სავსე, ბალახის სუნით გაღწეული ძუძუებს. იმ დრომდე სვა რძე, სანამ ჯიკინი არ დაცარიელდა.

წვიმა კვლავინდებურად მომწეოდა; არც უკლი და არც უმატა. ტრიალი მინდორი ვერ იფარავდა სიცივისგან აძაგაგებულ მაწანწალას. იგი გაჰყურებდა სინათლეს, რომელიც მახლობელ სოფლიდან ბეჭუტავდა. ძროხა ხელახლა დეშევა დედამწაზე. ისიც მიუცოცდა გვერდზე და მადლობის გამოხატა-ტყავდ ელურსებოდა ძროხის თავს. რომ ცოტა თითი მაინც შემთბარყო, თავის გაყინულ ხელებს ოთხ-

(100-5-15)